

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Autoritate D. Thomæ, & Aristotelis probatur eadem veritas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

SVBSECTIO I.

*Auctoritate D. Thomæ, & Aristotelis
probatum eadem veritas.*

20 **D**ivus Thomas *lib. 1. contra Gentes, cap. 22.* loquens ratione tertia, in fine de quidditate, & essentia Dei quatenus propria ipsius est, sic ait: [Deus autem est prima causa non habens causam: igitur ista quidditas, quæ acquirit esse aliunde, non est quidditas Dei; necesse est igitur, quod Dei esse quidditas sua sit,] utique sine causa, & non aliunde, & ratione 6. sic concludit; [amplius omnis res est per hoc, quod habet esse; nulla igitur res, cuius essentia non est suum esse, est per essentiam suam, sed participatione alicuius, scilicet ipsius esse; quod autem est per participationem alicuius non potest esse primum ens; quia id, quo aliquid participat ad hoc, quod sit, est eo prius: Deus autem est primum ens, quo nihil est prius; Dei igitur essentia est suum esse: hanc autem sublimem veritatem Moyses à Domino est edoctus, qui cum quæreret à Domino Exodi 3. dicens, si dixerint ad me Filij Israël, quod est nomen eius; quid dicam eis. Dominus respondit: ego sum qui sum; sic dices Filiis Israël qui est misit me ad vos, ostendens suum proprium nomen esse, qui est,] videlicet primum ens omnem participationem excludens à se, ut patet ex primis verbis huius sexti argumenti D. Thomæ, eodem modo loquitur, *lib. 2. contra Gentes, capite 15. argum. 4. ibi;* [item quod per essentiam dicitur est causa omnium, quæ per participationem dicitur, sicut ignis est causa omnium ignitorum in quantum huiusmodi, Deus autem est ens per essentiam suam, quia est ipsum esse; omne autem aliud ens est ens per participationem.]

21 Et tandem *lib. 3. contra Gentes, cap. 66. ratione 6.* sic ait: [Præterea quod est per essentiam tale, est propria causa eius, quod est per participationem tale, sicut ignis est causa omnium ignitorum; Deus autem solus est ens per essentiam suam, omnia autem alia sunt entia per participationem.] In quibus omnibus locis soli Deo convenire docet esse imparticipatum, seu infinitatem per essentiam, quam aseitatem vocamus, & hoc, non tanquam aliquam proprietatem, sed potius tanquam distinctivum essentiale, & radicem omnium attributorum soli Deo convenientium, sed hæc omnia sunt prædicata quidditativa differentia ultimæ essentialis, seu ultimi, & propriissimi constitutivi alicuius subiecti, ut ex dictis liquet, ex terminis patet, & ex dicendis amplius manifestabitur; ergo secundum D. Thomam aseititas, infinitudo simpliciter, seu esse per essentiam est ultimum constitutivum Dei.

22 Nec minus clare docuit hanc veritatem Aristoteles *libro 2. de celo, text. 63.* his verbis: [et autem quod optime se habet; nihil actione opus est, est enim ipsum id cuius gratia.] Quibus verbis aperte docet Philosophus, Deum à se & non ab alio esse, nullamque causam, tam efficientem, quam finalem habere, ac proinde non per participationem, sed potius per essentiam esse, unde negat Aristoteles, Deum actione ad sui esse indigere vlla, ut patet ex illis verbis. [nihil actione opus est:] & hoc attribuit Deo, tanquam propriissimum prædicatum, ratione cuius illi convenit esse optimum & esse ultimum finem, cuius

gratia cætera sunt, ut liquet ex verbis illis: [optime se habet, est enim ipsum id, cuius gratia.] rationem autem horum attributorum, & perfectionem tribuens à priori, profert illa verba, & autem quod nihil actione opus est. Quorum verborum permixtum positum, si ad claritatem reducat, sensus hic est, quia Deus nulla actione agentis indiget, minimeque esse participatum habet ab alio; sed potius à se est ens infinitum per essentiam est optimum, ac infinite, & summe perfectum, causa tam efficiens, quam finalis omnium rerum distinctarum à Deo: ergo si Aristoteles pro prædicato proprio essentiali, quod sit radix attributorum omnium, & perfectionum, quæ de Deo verificantur, assignat aseitatem, infinitatem per essentiam: evidenter, & manifeste sequitur illam esse ultimum constitutivum essentiale Dei.

SVBSECTIO II.

Rationibus demonstratur nostra veritas.

23 **P**rimo, quia illud est ultimum constitutivum alicuius subiecti essentialiter, quod quidditative ita illi convenit, ut sit radix omnium proprietatum talis subiecti: sed aseititas, aut infinitudo per essentiam est huiusmodi respectu Dei: ergo aseititas est ultimum essentiale constitutivum Dei. Maior est evidens: & ab adversariis admittitur, quia proprietates soli subiecto convenientes radicantur in essentiali prædicato, non communi, vel universali; (alias tales proprietates non solum tali subiecto; sed etiam reliquis convenientibus cum illo convenirent; ideo enim sensus non solum homini, sed etiam aliis animalibus conveniunt, quia radicantur in prædicato quodam essentiali communi illis) sed proprio, ultimo, & particuli, ut videre est in homine, cuius risibilitas, capacitas disciplinæ, & admirabilitas, quæ sunt proprietates illius, non radicantur in aliquo prædicato communi essentiali, sed in proprio, & ultimo illius, videlicet rationalitate, quæ ultimo constituit hominem est radix illarum proprietatum, & sic de cæteris: ergo illud est ultimum constitutivum alicuius subiecti esse essentialiter, &c.

24 Minor in qua est tota difficultas sic demonstratur primo, quia unicum medium à priori quod omnes Theologi invenerunt ad demonstrandum, Deo convenire omnia attributa, & infinitas perfectiones, verbi gratia, immensitatem, fecunditatem ad intra, & ad extra infinitam, omni simplicitatem & reliqua, est solum aseititas, quare primum à posteriori ex illo principio, quidquid primo producit, ab alio producit, negando, & excludendo processum in infinitum, demonstramus dari quoddam ens à se imparticipatum, & omnino independens ac per consequens infinitum per essentiam, quam infinitatem, & aseitatem, non aliter, nisi ut dictum est, potest demonstrari à priori, & per causam, ut videre est in D. Thomæ *lib. 1. contra Gentes per totum;* in Patre Suárez *2. tom. Metaphys. disp. 19. & 30.* & patet ex dictis à me in principio huius tractatus, de Deo, quod adeo verum est, ut nullus hucusque veritatem hanc in dubium ausus fuerit revocare.

25 Demonstrato autem hoc prædicato aseititas per eundem, & manifestam conclusionem à priori demonstravimus, convenire Deo attributa ipsius,